

Public Health
England

NHS

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Poradnik, jak dbać o
siebie w czasie ciąży
i po urodzeniu
dziecka

immunisation

najbezpieczniejszy sposób
ochrony siebie i swojego dziecka

Czego dotyczą informacje zawarte w niniejszej ulotce?

- 4** Wyniki testu przesiewowego oraz ich interpretacja
- 5** Czy jest wirusowe zapalenie wątroby typu B?
- 5** Jak można zarazić się wirusowym zapaleniem wątroby typu B?
- 6** Planowanie swojej opieki
- 7** Monitorowanie swojego leczenia i opieki
- 8** Opieka nad dzieckiem
- 9** Harmonogram szczepień dziecka
- 10** Po wyjściu do domu
- 11** Kto powinien zostać poinformowany?

Wyniki testu przesiewowego oraz ich interpretacja

Po przeprowadzonych ostatnio badaniach krwi jeden z wyników wykazał wirusowe zapalenie wątroby typu B.

W niniejszej ulotce wyjaśniono, czym jest wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz co oznacza dla matki, dziecka i całej rodziny.

Niniejsza ulotka zawiera informacje dotyczące opieki niezbędnej dla zachowania zdrowia podczas ciąży, opieki nad dzieckiem i pozostałymi członkami rodziny.

Podczas ciąży opieka zostanie zapewniona przez zespół specjalistów, którzy wyjaśnią wszystkie zawarte w niej informacje, w tym szczegóły dotyczące opieki dostępnej w miejscu zamieszkania oraz odpowiedzą na wszelkie pytania ciężarnej i jej partnera.

W skład zespołu może wchodzić położna prowadząca badania przesiewowe, pielęgniarka specjalistyczna, hepatolog, położnik, farmaceuta, lekarz pierwszego kontaktu, pielęgniarka oraz pielęgniarka środowiskowa.

Czym jest wirusowe zapalenie wątroby typu B?

Zapalenie wątroby typu B wywoływane jest wirusem. Wirus jest drobnoustrojem wywołującym zapalenie i chorobę.

Wirus może powodować wiele problemów zdrowotnych, takich jak stan zapalny (obrzęk) wątroby i może prowadzić do poważnych problemów z wątrobą, w tym do zwłóknienia (marskości) i raka wątroby. Wątroba jest największym i bardzo ważnym organem naszego ciała. Do głównych funkcji pełnionych przez wątrobę należy:

- oczyszczanie krwi
- produkcja żółci, która pomaga w trawieniu spożytego pokarmu
- magazynowanie cukru z pokarmów w celu wytwarzania energii.

Jak można zarazić się wirusowym zapaleniem wątroby typu B?

Wirusowe zapalenie wątroby typu B jest infekcją występującą powszechniej w niektórych częściach świata. Stanowi ona chorobę, którą można zarazić się od innych osób. Może również przenosić się z osoby na osobę.

Wirus zapalenia wątroby typu B można znaleźć w krwi i płynach ustrojowych zarażonej osoby. Do płynów ustrojowych należy krew, sperma, ślina oraz wydzielina z pochwy. Wirus nie przenosi się podczas pocałunków, trzymania się za ręce, przytulania, kaszlu, kichania, używania tych samych naczyń stołowych czy sztućców.

Wirus może zostać przeniesiony:

- z matki na dziecko podczas ciąży lub porodu
- podczas kontaktów seksualnych bez prezerwatywy
- przez zainfekowane igły lub sprzęt do zażywania narkotyków
- przez niewysterylizowany sprzęt do tatuażu, kolczykowania oraz zabiegów medycznych i stomatologicznych
- przez niewielkie ilości krwi na szczoteczках do zębów lub maszynek do golenia
- w rodzinach (z dziecka na dziecko) w krajach, gdzie zakażenie jest powszechne.

Planowanie swojej opieki

Bardzo ważne jest zapewnienie sobie opieki i uczestniczenie we wszystkich zaplanowanych wizytach.

Zespół specjalistów współpracuje z pacjentką, planując opiekę na czas ciąży i porodu.

Specjaliści udzielają następujących informacji:

- jak chronić dziecko szczepieniami (zastrzykami) od narodzin do ukończenia 12. miesiąca życia
- jakim testom poddawać partnera, pozostałe dzieci oraz innych członków rodziny lub gospodarstwa domowego.

Konieczne będzie poddanie się dodatkowym badaniom krwi w celu sprawdzenia, ile znajduje się w niej wirusa zapalenia wątroby typu B. Testy wykazują, czy prezentuje się **niższą** czy **wyższą zaraźliwość**.

Na podstawie tych wyników można zaplanować najlepsze leczenie i opiekę dla matki i dziecka. Jeśli poziom wirusa jest wysoki, zespół specjalistów może zalecić zażywanie tabletek w celu jego obniżenia. Możliwe jest również przeprowadzenie badania USG w celu sprawdzenia stanu wątroby.

Podczas wizyty pod koniec ciąży omawiane są działania, które zostaną podjęte po narodzinach dziecka. Udzielane są również odpowiedzi na wszelkie pytania. Wirusowe zapalenie wątroby typu B nie wpływa na rodzaj porodu. Samo w sobie nie stanowi wskazania do cesarskiego cięcia.

Można bezpiecznie karmić dziecko piersią. Bardzo ważne jest, aby po narodzinach dziecka uczestniczyć we wszystkich ustalonych wizytach w celu kontrolowania zdrowia matki i dziecka. Zespół udziela odpowiedzi na wszelkie pytania zadawane przez matkę i jej rodzinę.

Monitorowanie swojego leczenia i opieki

Public Health England (PHE) ma prawny obowiązek nadzorowania chorób zakaźnych podlegających zgłoszeniu, takich jak wirusowe zapalenie wątroby typu B. Oznacza to obserwowanie wirusa i choroby w celu ustalenia, czy wirus podlega zmianom, a stosowana szczepionka jest skuteczna.

Ważne jest, aby wiedzieć, czy wirus został przeniesiony na dziecko oraz kiedy i jak do tego doszło. Potrzebna jest do tego zgoda na pobranie próbek krwi matki i dziecka oraz przesłanie ich do specjalistycznego badania:

Wszystkie kobiety i niemowlęta

- niewielka próbka krwi matki pobrana we wczesnym okresie ciąży
- niewielka próbka krwi pobrana po ukończeniu przez dziecko 12. miesiąca życia.
- Od osób o wysokiej zaraźliwości należy pobrać również:
 - niewielką próbkę krwi matki po narodzinach dziecka
 - 3 małe krople krwi z pięty noworodka*.

Można je następnie porównać z badaniem wykonanym po ukończeniu przez dziecko pierwszego roku życia, co pomoże naukowcom poznać zachowanie wirusa.

*Uwaga

Próbka krwi pobrana tuż po narodzinach dziecka różni się od testu z krwi włósczkowej pobranej z pięty w 5. dniu życia dziecka. Wykonanie tego badania przesiewowego jest również bardzo ważne.

Opieka nad dzieckiem

Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B można zapobiec, podając dziecku szczepienia we właściwym czasie.

Szczepienia w znacznym stopniu obniżają możliwość zakażenia dziecka.

Dzieci urodzone przez matki z wirusowym zapaleniem wątroby typu B wymagają szczególnej ochrony. Dodatkowe zastrzyki podawane są dziecku tuż po narodzinach oraz po ukończeniu 4. tygodnia i 12. miesiąca życia.

W przypadku utrzymywania się wysokiego poziomu wirusa podczas ciąży dziecko będzie również wymagać dodatkowego zastrzyku zwanego immunoglobuliną wirusowego zapaleniem wątroby typu B tuż po narodzinach.

Po ukończeniu przez dziecko 8. tygodnia życia dziecku zaczynają być podawane rutynowe szczepienia wieku dziecięcego, które podawane są wszystkim dzieciom. Obejmują one szczepionkę przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

WAŻNA INFORMACJA:

W wieku dwunastu miesięcy, po podaniu dziecku wszystkich szczepień, konieczne jest wykonanie badania krwi w celu sprawdzenia, czy dziecko cierpi na wirusowe zapalenie wątroby typu B.

Harmonogram szczepień dziecka

Aby zabezpieczyć dziecko przed wirusowym zapaleniem wątroby typu B, należy podać mu 6 szczepień. Ważne jest, aby dziecko otrzymało wszystkie szczepienia, szczepienia:

Szczepienie 1 – pojedyncza dawka przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Przed ukończeniem przez dziecko pierwszego dnia życia, w szpitalu. Niektóre noworodki wymagają również drugiego zastrzyku z immunoglobuliną (HBIG) dla dodatkowej ochrony.

1 dzień

Szczepienie 2 – pojedyncza dawka przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Po ukończeniu 4. tygodnia życia – należy zarejestrować dziecko u lekarza pierwszego kontaktu.

4 tygodnie

Szczepienie 3

Po ukończeniu 8. tygodnia życia, rutynowe szczepienie wieku dziecięcego obejmujące szczepionkę przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

8 tygodni

Szczepienie 4

Po ukończeniu 12. tygodnia życia, rutynowe szczepienie wieku dziecięcego obejmujące szczepionkę przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

12 tygodni

Szczepienie 5

Po ukończeniu 16. tygodnia życia, rutynowe szczepienie wieku dziecięcego obejmujące szczepionkę przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

16 tygodni

Szczepienie 6 – pojedyncza dawka przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Po ukończeniu przez dziecko 12. miesiąca życia należy również przeprowadzić badanie jego krwi, aby sprawdzić, czy jest chore na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Jest to bardzo ważne.

12 miesięcy

Należy pamiętać o przynoszeniu czerwonej książeczki na wszystkie wizyty lub przypominać pracownikom służby zdrowia o jej wypełnieniu w Internecie.

Po wyjściu do domu

Rejestracja narodzin dziecka

Wszystkie dzieci w Anglii, Walii i Irlandii Północnej muszą zostać zarejestrowane w ciągu 42 dni po narodzinach. W przypadku par pozostających w związku małżeńskim ojciec może zrobić to sam. Rodzice otrzymują akt urodzenia dziecka.

Rejestracja dziecka u lekarza pierwszego kontaktu

Aby otrzymać wymaganą opiekę, matka i dziecko muszą zostać zarejestrowani u lekarza pierwszego kontaktu.

Dziecko należy zarejestrować tuż po narodzinach, aby można było ustalić termin szczepienia po ukończeniu przez nie 4. tygodnia życia. Rejestracja dziecka na podstawie aktu urodzenia jest łatwiejsza. O wszelkich kłopotach z rejestracją należy poinformować położną lub pielęgniarkę środowiskową.

Dalsza opieka

Ważne jest uczestniczenie we wszystkich wizytach ustalonych dla matki i dziecka, w tym w spotkaniach z zespołem specjalistów w szpitalu.

Wizytę u lekarza pierwszego kontaktu należy odbyć z dzieckiem po ukończeniu przez nie szóstego tygodnia życia, aby sprawdzić stan jego zdrowia po narodzinach.

Kto powinien uzyskać informacje o matce i dziecku?

Musimy poinformować każdą osobę zaangażowaną w opiekę nad matką i dzieckiem, że matka choruje na wirusowe zapalenie wątroby typu B, aby można było:

- zaplanować i bezpiecznie zapewniać opiekę
- ustalać terminy wszystkich spotkań z zespołami specjalistów
- ustalać terminy wszystkich spotkań dotyczących opieki nad dzieckiem oraz przyszłych szczepień.

Aby poinformować innych specjalistów o wirusowym zapaleniu wątroby typu B, potrzebna jest zgoda matki. Do specjalistów należą:

- lekarz pierwszego kontaktu
- pielęgniarka środowiskowa
- służby informacyjne ds. zdrowia dziecka, które rejestrują podane dziecku szczepienia oraz wyniki badań przesiewowych noworodka.

PHE gromadzi informacje w celu zapewnienia bezpieczeństwa i skuteczności programów badań przesiewowych i szczepień.

Informacje na temat wykorzystywania i ochrony danych osobowych przez Public Health England oraz NHS można znaleźć na stronie internetowej www.gov.uk/phe/screening-data

Dalsze informacje

NHS

www.nhs.uk/conditions/hepatitis

Rejestracja narodzin dziecka

www.gov.uk/register-birth

Rejestracja dziecka u lekarza pierwszego kontaktu

www.nhs.uk/using-the-nhs/nhs-services/gps/how-to-register-with-a-gp-practice/

Książeczka zdrowia dziecka (tzw. czerwona książeczka)

www.nhs.uk/conditions/pregnancy-and-baby/baby-reviews/#the-personal-child-health-record-red-book

© Crown copyright

Marzec 2020 r.

Na stronie internetowej www.healthpublications.gov.uk/Home.html można zamówić dodatkowe bezpłatne egzemplarze niniejszej ulotki lub pobrać wersje przetłumaczone na języki obce. Kod produktu: 2019256HB

1p 5K MAR (APS)

www.nhs.uk/vaccinations